Minister
Klimatu i Środowiska

DPN-WEP.0503.1.2026.ŻW
4279539.17623677.14285069
Warszawa, 22-04-2026

Dotyczy: oświadczenia złożonego przez senatora Zygmunta Frankiewicza podczas 53. Posiedzenia Senatu RP w dniu 4 marca 2026 r.

Pani
Małgorzata Kidawa-Błońska
Marszałek
Senat Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek,

w związku z przekazanym przez Ministra Finansów i Gospodarki do Ministra Klimatu i Środowiska oraz Ministra Energii oświadczeniem senatora Zygmunta Frankiewicza dotyczącym jakości paliw oraz systemu monitorowania i kontrolowania jakości paliw [1] przedstawiam stanowisko Ministra Klimatu i Środowiska uzgodnione z Prezesem Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Kwestia przeniesienie administracyjnej odpowiedzialności finansowej za jakość paliwa wprowadzanego do obrotu bezpośrednio na producenta paliwa

W przypadku paliw stałych ustawa o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw nie odnosi się do producenta. Przepisy te dotyczą przedsiębiorcy [2] jako wykonującego działalność gospodarczą m.in. w zakresie wprowadzania do obrotu paliw stałych. Natomiast zgodnie z obowiązującą definicją pojęcia wprowadzania do obrotu paliw stałych [3] oznacza ono - sprzedaż lub inną formę zbycia paliw stałych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, z przeznaczeniem do użycia w gospodarstwach domowych lub w instalacjach spalania o nominalnej mocy cieplnej mniejszej niż 1 MW.

Ustawodawca w 2018 r. na gruncie ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw, ówczesny Minister Energii w uzgodnieniu z Ministrem Środowiska oraz Prezesem Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, opowiedział się za szeroką definicją pojęcia „wprowadzanie do obrotu" obejmującą nie tylko pierwsze, ale również każde kolejne wprowadzenie paliwa stałego do obrotu.

Każda partia paliw stałych wprowadzanych do obrotu powinna spełniać określone dla danego rodzaju paliwa wymagania jakościowe [4], na każdym etapie łańcucha dostaw (dystrybucji). Zgodnie z utrwaloną linią orzeczniczą Sądów Administracyjnych każdy przedsiębiorca wprowadzający do obrotu paliwo stałe odpowiada samodzielnie za jego jakość w momencie wprowadzenia go do obrotu. Odpowiedzialność ta ciąży na nim niezależnie od tego czy jest jego wytwórcą, importerem, podmiotem dokonującym mieszania, wzbogacania lub konfekcjonowania danej partii paliwa, czy wprowadza je bez zmiany w składzie.

Zasadniczymi efektami wejścia w życie przepisów dot. kontroli jakości paliw stałych miały być:

- monitorowanie i kontrolowanie jakości paliw stałych zgodnych ze stanem wiedzy technicznej oraz doświadczeń w ich stosowaniu, ze szczególnym uwzględnieniem ograniczenia emisji zanieczyszczeń oraz gazów cieplarnianych,
- uporządkowanie rynku paliw stałych i umożliwienie konsumentom zakupu paliw stałych spełniających wymagania jakościowe dla paliw przeznaczonych do sektora komunalno-bytowego oraz umożliwienie kupującemu uzyskanie rzetelnej i wyczerpującej informacji na temat produktu.

Wprowadzono tym samym obowiązek wystawiania świadectw jakości paliw stałych i przekazywania kupującym ich kopii na każdym etapie wprowadzania do obrotu [5].

Przedsiębiorca zatem wprowadzający do obrotu paliwa stałe przeznaczone do użycia w gospodarstwach domowych lub instalacjach spalania o nominalnej mocy cieplnej poniżej 1 MW w momencie ich wprowadzania do obrotu (sprzedaży lub zbycia w innej formie) zobowiązany jest do wystawienia świadectwa jakości. Świadectwo jakości zawiera obligatoryjne elementy m.in., takie jak: wskazanie wartości parametrów paliwa stałego, dla którego jest wystawiane świadectwo jakości [6]. Zatem przedsiębiorca winien znać jego parametry jakościowe, ponieważ zobligowany jest je wskazać w treści świadectwa jakości paliw stałych. Ustanowienie wymagania posługiwania się w obrocie paliw stałych świadectwami jakości paliw umożliwiło kupującemu uzyskanie rzetelnej i wyczerpującej informacji na temat produktu. Usprawniło to także pracę organów kontrolujących obrót paliwami stałymi tak krajowymi jak i importowanymi.

W przypadku pośredników, którzy mieszają lub konfekcjonują paliwo stałe w celu wystawienia świadectwa jakości mogą wykonać badania jakości paliwa stałego, aby móc wystawić świadectwo jakości, które będzie realnie wskazywało na jakość oferowanego produktu. Natomiast pośrednik, który sprzedaje paliwo stałe bez dokonywania zmian jego jakości, może posiłkować się świadectwem wystawionym przez producenta przy wystawianiu świadectwa jakości. Sposób postępowania z paliwem stałym a w szczególności sposób jego przechowywania ma wpływ na parametry jakościowe (np. uziarnienie). W takiej sytuacji nie jest zasadnym z punktu widzenia ochrony konsumentów aby przedsiębiorca prowadzący skład paliw stałych nie wystawiał własnego świadectwa potwierdzającego jakość oferowanego paliwa stałego, a posługiwałby się świadectwem jakości wystawionym przez producenta.

Zatem przeniesienie odpowiedzialności za jakość paliwa stałego wyłącznie na producenta w żaden sposób nie przyczyniłoby się do spełnienia założeń z wprowadzenia przepisów dotyczących kontroli jakości paliw stałych i nie spowodowałoby pozytywnych skutków dla konsumentów, którzy kupując paliwo stałe w składzie paliw stałych nie uzyskaliby rzetelniej informacji o jakości paliwa stałego.

Ustawowe zobowiązanie producenta do wycofania z obrotu, na własny koszt, całego paliwa, które wprowadził on do obrotu z certyfikatem poświadczającym nieprawdę

Wycofanie z obrotu paliwa stałego następuje w drodze decyzji wojewódzkiego inspektora Inspekcji Handlowej w przypadkach, gdy paliwo stałe nie spełnia wymagań jakościowych. W takich sytuacjach również znaczenie odgrywa na którym etapie nastąpiło pogorszenie jakości paliwa stałego. Biorąc pod uwagę właściwości fizyczne i chemiczne paliwa stałego, do pogorszenia jakości paliwa stałego mogą przyczynić się różne czynniki, od

niewłaściwego przewożenia paliwa stałego po jego składowanie na placu. Ponadto znaczenie ma tutaj także jakie parametry nie spełniają wymagań. W przypadku stwierdzenia, że paliwo stałe nie spełnia wymagań jakościowych w zakresie parametrów takich jak „Zawartość nadziarna", czy „Zawartość podziarna" istnieje możliwość doprowadzenia takiego paliwa stałego do właściwej jakości poprzez przesianie i wówczas nie ma potrzeby wycofywania z obrotu takiego paliwa stałego.

Takie ukształtowanie odpowiedzialności przedsiębiorcy transportującego i sprzedającego paliwo, które uwzględniać będzie cel przepisów oraz cel działania organu kontroli, tj. wyeliminowanie z obrotu paliwa niespełniającego norm, a nie wyeliminowanie przedsiębiorcy z rynku

Celami kontroli paliw stałych, które są przeznaczone do użycia w gospodarstwach domowych lub w instalacjach spalania o nominalnej mocy cieplnej mniejszej niż 1 MW w ramach systemu monitorowania i kontrolowania jakości paliw są:

- przeciwdziałanie wprowadzaniu do obrotu paliw stałych, które nie spełniają wymagań jakościowych,
- przestrzeganie obowiązku wystawiania przez przedsiębiorców wprowadzających do obrotu paliwa stałe, dokumentu potwierdzającego spełnienie przez paliwo stałe wymagań jakościowych, tj. „świadectwa jakości",
- przestrzeganie obowiązku przekazywania przez przedsiębiorców wprowadzających do obrotu paliwa stałe kopii świadectw jakości potwierdzonych za zgodność z oryginałem każdemu podmiotowi, który nabywa paliwo stałe,
- przestrzeganie przez przedsiębiorców zakazu wprowadzania do obrotu paliw stałych [7].

Kontrolę paliwa transportowanego przeprowadza się wyłącznie na wniosek policji lub w toku czynności wykonywanych przez policję, co oznacza, że inspektorzy Inspekcji Handlowej prowadzący kontrolę jakości nie posiadają uprawnień do zatrzymywania pojazdów na drodze, w celu przeprowadzenia kontroli [8]. W przypadku przedsiębiorcy, który zajmuje się transportowaniem paliw stałych, kontrola byłaby możliwa, wyłącznie w sytuacji gdyby przedsiębiorca ten posiadał również skład paliw stałych, z którego następnie byłaby realizowana dostawa. Natomiast w przypadku, gdy przedsiębiorca zajmuje się wyłącznie transportem paliwa stałego z punktu składowania paliwa stałego, gdzie realizowane są dostawy paliw stałych do klientów, którzy zakupili paliwo stałe i nie posiada własnego miejsca składowania, wówczas przeprowadzenie kontroli takiego przedsiębiorcy nie jest możliwe, z uwagi na brak możliwości zatrzymania pojazdu przez inspektorów Inspekcji Handlowej.

Podstawa prawna

[1] Ustawa z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (Dz. U. z 2025 r. poz. 1529).

[2] W rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2025 r. poz. 1480, z późn. zm.).

[3] Art. 2 ust. 1 pkt 14a ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (Dz. U. z 2025 r. poz. 1529).

[4] Rozporządzenie Ministra Przemysłu oraz Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 4 listopada 2024 r. w sprawie wymagań jakościowych dla paliw stałych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1618).
[5] Art. 6c ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (Dz. U. z 2025 r. poz. 1529).
[6] Art. 6d ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (Dz. U. z 2025 r. poz. 1529).
[7] Art. 7 ust. 7a ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (Dz. U. z 2025 r. poz. 1529).
[8] Art. 14 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (Dz. U. z 2025 r. poz. 1529).

Z wyrazami szacunku

Z up. Ministra

Krzysztof Bolesta
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/